

עלי מרפא
שערי הגליון
יין הונגרי
למעשה
בני היכלא

- איך מתפללים??
- השחרור מהפחד
- רבינו אל מול האפיקורסים
- איך שור' מנהיג את העולם - - -
- הרבינו עם בעל התניא
- התורה הזמנית
- לבקש שלום: עבודה הכרחית!
- אם יאמר לך 'אדם, מי זה?'
- שעבוד מצרים האישי שלי
- גם בעבודת דע את כוחך!
- חינוך: לכה הבחירה
- איך אפשר ללמוד?!
- הלכות יחוד א.

דרכי נועם
טעם גן עדן
כוכבי אור
עומק הפרשה
חנך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

בלבלים בתפילה? תתעלם!

יום ב' חיי שרה תקפ"ד

...ב"ה חזק ואמץ בכל פחותיך להתמיד בלמחך היטב. פי הוא חלקך בחיים. טוב ללבך פי ישא על בנעויו (איכה ג). וגם תתאמץ ביותר להתפלל בקנה גדולה. שתקניס כל מחשבותיך לתוך כל דברי דבור של התפלה. שתכונן פרוש המלות בכל התפלה. ותאחז מחשבתך תמיד לכל השוטט מחשבתך אנה ואנה דרךך מפבר. עתה בני פלך מדרך זה. הדרך והדרך ותתעבר ותתחזק בכל מיני פחות ונצות לסור מדרך זה. רק תאחז מחשבתך בדרך לבלי לחטב שום דבר חוץ פי המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו. ואי אפשר שיהיו שני מחשבות ביחד בשום אופן.

ואמר שאפלו אם המחשבה נוטה חס וחלילה לפעמים מן הצד יש ביד האדם לתפסה ולהשיבה למקומה הראוי. כמו טוס הנטוה מן הדרך שישולח לתפסו באמסר להשיבו אל הדרך הישר כמו כן הוא המחשבה ממש פמבאר בספריו הקדושים, ובפרט בשעת התפלה שאז מתגברין מאד בלבולי מחשבות פי כל הבלבלים שיש לאדם לפעמים במחשבתו, כלם באים אל האדם בשעת התפלה דיקא פמבאר בספרו ל עין שם. על כן בשעת התפלה צריכין להתגבר יותר ויותר כנגד המחשבות זרות והעקר ההתגברות הוא גשב ואל תתעשה. שלא תתעשה ולא תסתכל עליהם כלל רק תחשב דברי התפלה היוצאים מפיך ואל ממילא תסתלק.

גם תתיר עצמך מאד לבחור לך נשגה בכל יום לפרש שיחתך לפני קונן פאשר ידעת כמה וכמה היבטי לדבר מהז גשם רבני זקרונו לברכה. ושהוא עצה כללית לכל אחד ואחד לזכות לקדשת ישראל.

נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחדש	ליקוטי קמא	ליקוטי הלכות ה"ב	משנה ברוכה ה"ב	דף הוי"ו נדרים	י"מ מוהר"ת
שבת	כח	מ.	נט	כה:	פח	מו
א	כט	נז:	ס	כו:	פט	מו
ב	א	מא.	סא	כו:	צ	מח
ג	ב	מז:	סב	כו:	צא	מט
ד	ג	מב.	סג	כו:	נזר ב	ג
ה	ד	מב:	סד	כה:	ג	נא
ו	ה	מג.	סה	כה:	ד	נב

התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא. סימן ל"ג

עיון

איך משתחררים מפחדים?

כל הדברים הקשים שקורים בעולם, מטרתם לעורר פחד. והפחד בעצמו, אינו מטרה אלא אמצעי. כשנגלה מי עומד מאחורי הפחד, הוא ייעלם.

יתברך. ואז, הפחד מתבטל. כל פחד שאתה מייחס למישהו או למשהו שיוכל לפגוע בך, מלבד שזה לא מועיל כלום לעצם הפחד, יש בכך גם הפסד של גילוי. משה רבינו אומר לפרעה 'אתה ועבדיך, ידעתי כי טרם תראון מפני ה' אלוקים'. קבלתם מכות קשות בזו אחר

בפרשה זו, אנחנו עדיין בתוך גלות מצרים אבל כבר מתחילים תהליך של גאולה. משה רבינו מגיע לפרעה ומגלה את אזנו שהעם אותו הוא מחזיק ברשותו אינו הפקר. יש להם אבא שיעשה הכל כדי להוציא אותם, ואז מתחילים לנחות עשרה מכות בזו אחר זו, על פרעה ועבדיו וכל מוסדות המדינה.

פחד - לשם מה?

המכות, חוץ מהכאב והחורבן שהן מביאות, הן מעוררות פחד. והפחד שמתעורר, הוא לא פחות חשוב ואפילו יותר, מאשר המכה בעצמה. הפחד, הוא אחד הדברים העוצמתיים שיש בטבע, ואין מי שלא פוגש אותו, ברמה האישית, הציבורית או העולמית, ולא לחינם. היראה, היא אחת מיסודות הבריאה, ורמוז כבר במילה 'בראשית', שאחת הצירופים שלה הוא 'ירא בשת'.

הדרך בה השי"ת מודיע את עצמו, ומגלה את מציאותו בעולם - היא באמצעות היראה. ויראה איננה בדווקא כאב וצער וייסורים, אלא בעיקר חוויה של נוכחות עליונה, שמביאה בעקותיה יראת כבוד. וכמו שמופיע בהרבה פסוקים 'ליראה את השם הנכבד' או 'וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליו ויראו ממך', ועוד הרבה.

השי"ת הוא מאד נעלם ונסתר. למרות שהוא זה שמפעיל כל פרט קטן בעלם, ומגיח בהשגחה פרטית על כל פרט, מהגלקסיות העצומות ועד ביצי כנים, ומאירועים עולמיים עצומים ועד אירועים אישיים זניחים בחיי האדם, וכל מה שקורה בגוף האדם עד הנקודה הכי קטנה ומצומצמת - הכל הוא מפעיל, ולמרות זאת הוא נסתר. רואים טבע, רואים פעולות משתנות, ורואים עסקים כרגיל.

איפה המקום בו ה' מגלה את עצמו, למרות שיש טבע? היראה. כשיש פחד, אדם נעצר וקולט שיש משהו שיותר גדול ממנו, משהו שאין לו מושג לגביו. אפילו אם מדובר בפחד גשמי, אם אדם יקשיב למה שעומד מאחוריו, וישים לבו לכך, הוא יחווה גילוי אלוקי. כל פעם שישנם ייסורים או פחדים, אלו הן תחבולות של השי"ת כדי לספר על נוכחותו.

פחדים - גילוי אלוקי

אף אחד אינו אוהב פחדים, אבל זה שאני לא רוצה פחדים, לא מציל אותי מהפחדים, אדרבה, זה בעצמו מעצים את הפחד. תחת זאת, עלי לשאול את עצמי מה יש מאחורי הפחד, וכששואלים את השאלה הזאת, מגיעים למי שבאמת עומד מאחורי הפחד, והוא ה'

אדם אינו אוהב פחדים, אבל זה שאני לא רוצה פחדים, לא מציל אותי מהפחדים, אדרבה, זה בעצמו מעצים את הפחד.

זו, וכל מכה הביאה בכנפיה המון פחד, והכל רק כדי לשים לב מי עומד מאחורי זה. מצרים היא ממלכת הטבע, והם שבויים בתוך הפולחן של עצמם, והיה להם להבין מהטלטלה של המכות מי עומד מאחורי זה. אבל הם לא קלטו את המסר, כי הוא אכן לא נועד עבורם אלא עבורנו. נוכחנו לדעת דרך המכות שיש ה' בעולם, והוא מנהל את הכל, וזו הייתה הגאולה.

גם בחיים שלנו, יש המון יראות הפחדים. אנחנו לא אוהבים את זה, ומעדיפים שהכל יהיה טוב וחלק. אבל יש עוד משהו שאנחנו רוצים - לדעת את ה'. אין דבר שיהודי זקוק לו כמו להיות קרוב לה', והפחד הגדול ביותר הוא לעבור את החיים בלי זה. אלא שאדם מוקף בדמיונות, וזה גורם לו לשכוח ולהתרחק, ועוד לחשוב שהכל בסדר. כילד שרץ לכביש ומרגיש שהכל בסדר.

כדי שזה לא יקרה, מגיעים הפחדים. הפחד לא נועד להציק לנו, אלא להחזיר אותנו למקום. העולם מלא בפחדים, וכל הזמן ישנם שמועות שמהדהדות בעולם; אירועים קשים, איתני הטבע, מחלות ומגפות, וכל מיני מכות שאנחנו כל הזמן שומעים עליהם. אפשר להתייחס לכך כמו חדשות, וכך לקבור במדה רבה את הגילוי האלוקי שיש בזה. אבל אפשר גם אחרת. יהודי יכול לומר לעצמו: אם העולם הגויי לא יודע לקלוט את המסר, לפחות אני אשמע אותו. במקום לומר: זה מפחיד, אני מעדיף לשאול: למה. כשאתה שואל למה, אתה מודיע ומצהיר שיש משהו מאחורי זה, ובזה כבר ניצלת מהמלכודת הקשה של האקראיות. וכשנגלה מי עומד מאחורי זה, נמתיק את היראות והדינים, ונהפוך את הכל לגילוי אלוקות וידעת ה'. (ע"פ לקו"ה בב"ט ד)

קירוב רחוקים

כשרבינו נסע מזלאטיפאלע לברסלב, והדרך עוברת באומן, שהה אז רבינו באומן בשבת, והתאכסן בבית הארחה של ר' אברהם חיים, באותה שבת התאכסן גנרל גדול מול ביתו של ר' אברהם חיים. המחקרים שבעיר, שהיו מקורבים למלכות, נודע להם שבא 'איזה רבי' לאומן, נו, אז הם רוצים לראותו אותו, בלעדם הרי לא יהיה כלום...

שלושת המחקרים היו חייקל החותן, ושני חתניו הירש בער ולאנדאו הדוקטור. הם אמרו לחותנם 'אנחנו עכשיו ננוח קצת ואתה תלך לראות האם יש עם מי לדבר, ואח"כ נלך גם אנחנו'.

חייקל נכנס לרבינו, מיד אמר לו רבינו 'מה רוצה יהודי, מה רוצה יהודי?' וענה: 'שמעתי שהגיע אדם גדול, לכך באתי, רוצה אני להתראות עמו'. נענה רבינו ואמר: 'שם, יש גם כן אדם גדול - והראה לו ממול על הגנרל - למה אינך רואה לנכון להתראות גם עמו? --- רבינו נתן לו כמו סטירה בפניו. הוא חזר לביתו, ואמר לחתניו 'אף שלא נהג עמי בכבוד, אבל יש עם מי לדבר... השנים התכוננו ובואו לרבינו בשעה שעסק בשיחה עמוקה בעבודת ה' עם חסידיו, לפתע הפסיק מדבריו ונכנס בחשבון מטמטי קשה, החתנים התבוננו בחשבון המורכב ואמרו זל"ז 'בזה אינו מתכוון לאנשיו, אלא אלינו', ונגשו לרבינו ואמרו: 'נו, תגידו אתם את החשבון', ותיכף השיב להם כלאחר יד. המה ראו כן תמהו 'זהו אדם מסוג אחר'.

אח"כ כשעבר רבינו לגור באומן, התקרבו אליו. אע"פ שהירש בער היה מהמחוקרים הגדולים, ואף נשבע שלא להזכיר שם ה', העיד שבכל פעם שהוא נכנס לרבינו, הוא מעמידו ומוכיחו שיש ה' בעולם. [ער רייסט אים ביי די פאלעס - הערש בער עס איז דא א גאט אויף דער וועלט]

בסוף מת הירש בער בלונדון והנכדים העידו שהוציא נשמתו במילים הללו: 'הרבי הרבי, רק הרבי רק הרבי'.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אם השומע לשון הרע יודע מעצמו כמה פרטים מהסיפור, כגון שראה בעיניו חלק מהמעשה, ומזה יש הוכחה ברורה שהמעשה אמת, כגון שראה אדם מטפס ונכנס לדירת חברו דרך החלון, ואח"כ סיפרו לו שאותו אדם גנב חפץ מאותו הבית. מותר להאמין ללשה"ר ולגנותו בלבד, אך לא לדבר עליו או להזיקו.

אבל אם ראה אדם מסתובב באותו רחוב, ואח"כ סיפרו שהוא גנב מאחד הבתים שברחוב, אינו מוכח מתוך מה שראה שפלוני גנב. ואסור לקבל הלשה"ר. וכן אם יש איזה לימוד זכות על החוטא.

ודבר זה צריך שיקול הדעת מהי הוכחה ברורה ומה לא, ואם טועים בזה עוברים ח"ו על איסור קבלת לשון הרע, ואף שידועים לשומע פרטים מהסיפור, אסור לשמוע הלשה"ר אם אין לו תועלת.

וכן אם הפרטים שראה, היה לפני הרבה זמן, אין זה מותר לשמוע הלשה"ר, כי אולי כבר חזר בתשובה באותו זמן. (קיצור הל' ל"ה, ח"א)

י אצריכים אנו להרבות בתפלה מאד על השלום ואהבה, כי לא דבר ריק הוא השלום ואהבה שלנו כי אנו יכולים להתועב יחד להזכיר איזה דבורים מרפנו ז"ל ותלמידו הקדוש: **מכתב מר' נח' בר"י, נתיב צדיק מו'**

נקודות הדרנה בפרשה

וארא - וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב וכו' ושמי ה' לא נודעתי אליהם' - פרשה זו מכריזה ואומרת, שהיציאה ממצרים תלי בכך שהאדם יבין שהגאולה השלימה אינה באה בבת אחת, כי הגילוי של אור ה' הולך בדרגות, בתחילה אצל אברהם, ובהמשך אצל יצחק, וגם אצל עדין שם ה' לא נודע אליהם בשלמות, וממילא גם הגאולה לא הסתיימה בגאולת מצרים, כי כך הוא דרגת התגלות אלקותו בשלבים במשך הדורות (ע"פ ליקו"ה ריבית ה' - ל"א).

עשרת המכות - השם יתברך לא רק שמנהיג העולם ברצונו, אלא הוא מנהיג את העולם בשביל עם ישראל, ובשבילם הוא משדד מערכות הטבע, נמצא שכל הרצון של ה' שעל ידו הוא מנהיג את העולם הוא רק מחמת שיש לו רצון גדול לעם ישראל.

עשרת המכות - צריך לדעת איך לספר סיפורים ומעשיות, כי אפשר לספר סיפור באופן שמדייקים בפרטים ושומעים מעשה מעניין. ואפשר לספר מעשה באופן שיתגלה מתוך המעשה, לא רק עצם הסיפור, אלא מה שמונח מאחורי המעשה, שהוא גילוי ההשגחה הגדולה של ה' (ליקו"מ רל"ד).

עשרת המכות - כאשר מספרים מעשה באופן הראוי שמגלה ההשגחה על ידי זה זוכים לטהרת המחשבה ולהמתקת כל הדינים (שם).

ראש חודש שבט - א' שבט הוא היום בו הואיל משה באר את התורה הזאת, וביום הקדוש הזה התחיל להוכיח את עם ישראל במשנה תורה - חומש דברים, שם מוכיח אותנו בתוכחה הראויה, תוכחה שמעוררת ריח טוב ומקרבת את האדם לנשמתו ולהכיר בהשם יתברך, היפך התוכחה שמרחיק ומבייש את האדם ומראה את ריחו הרע (ליקו"מ ח' תנינא).

וארא - וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב וכו' ושמי ה' לא נודעתי אליהם' - פרשה זו מכריזה ואומרת, שהיציאה ממצרים תלי בכך שהאדם יבין שהגאולה השלימה אינה באה בבת אחת, כי הגילוי של אור ה' הולך בדרגות, בתחילה אצל אברהם, ובהמשך אצל יצחק, וגם אצל עדין שם ה' לא נודע אליהם בשלמות, וממילא גם הגאולה לא הסתיימה בגאולת מצרים, כי כך הוא דרגת התגלות אלקותו בשלבים במשך הדורות (ע"פ ליקו"ה ריבית ה' - ל"א).

וארא - אף על פי שההתגלות הוא בשלבים במשך הדורות, צריך להאמין שכל צדיק פועל וגומר החלק שלו, והגאולה הולכת ומתקרבת, והאמת עתידה להתגלות בשלמות (שם).

וארא - עם ישראל היו במצרים שקועים במ"ט שערי טומאה, ולא היה להם שום רוח חיים כמו שכתוב 'מקוצר רוח ועבודה קשה', וכל זאת מחמת שלא היה להם את התורה שיכול להשפיע רוח חיים דקדושה (ליקו"מ ח').

וארא - עם ישראל לא שמע למשה - הצדיק שבא לגאול אותם מטומאת מצרים, רק מחמת שהיו 'בקוצר רוח', ולא האמינו בעצמם, שיש לה' נחת רוח מעבודתם, עד שלכן חשבו שצריך 'עבודה קשה' בשביל להתקרב לה' (ליקו"מ פ"ו תנינא).

עשרת המכות - פרשה זו היא מיסודות האמונה, שצריך להתבונן בפשטות המעשיות של העשר מכות, ואף שכל אחד

הליכות

שיחות ומנהגים

תפילה

תתברך בששית התבודדות. גער בו מהר"ת ואמר לו: 'קענטסט נישט זאגן רבנו של עולם ראטעווע מיה, זאגט מען טויזנט מאל רבנו של עולם ראטעווע מיה' - וכי אינך יכול לומר רבנו של עולם היצילני? חזורים ואומרים אלקי פעמים רבנו של עולם היצילני'.

מהר"ת אמר על דברי הש"ח הקדוש בשידור (ימא אות קט): "אין רגע בלא פגע", שפירושו צריך לקיים "אין רגע בלא פגע" דהיינו בקימה, פי תבת 'פגע' יש לו שני פירושים: לשון 'פגע רע', ולשון 'בקימה'. ולשניהם אחד, כי כשמקיימים 'אין רגע בלא פגע ובקשה', נצולין על ידי זה מקל 'פגע רע', וזוכין ל'כל טוב'.

פעם אחר כשדבר מהר"ת דבריו הקדושים ועוד את אג"ש לעבודת ה', נענה ואמר: 'טאמער איר באשמאלצט און באשמייט דאס נישט מיט תפלה בין און איין נישט מקנא' - 'אם אנכם משמנים ואזרחים את הדבורים האלו בתפלה, איני מקנא בכם'. ויש אומרים שאמר זאת לענין חיוב ההתנדבות: שיה שרפי קודש

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה ל"ג מאמר ח'

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[א] הכלל הוא, שצריך לבקש שלום. וכו' [ב] צריך לדעת, ש"מלא כל הארץ כבודו". ולית אתר פגמי מנה. ואיהו ממלא כל עולמו וסובב כל עולמו. ואפלו מי שעוסק במשא ומתן בעפ"ם, לא יכול להנצל ולומר, אי אפשר לעבד את השם יתברך וכו'.

ובכל מה שאדם הולך ממדרגה למדרגה, הוא מתקרב יותר אל השם יתברך, ויכול לידע את השם יתברך בהבנה יתרה. פי כל מה שהמדרגה יותר עליונה, נתמעטו הבלבושים, ונתמעט הצמצום, ואז הוא מקרב יותר אל השם יתברך, ויכול לאהב את עצמו עם השם יתברך באהבה יתרה.

[ג] והנה יש שני מיני ימים, ימי טוב וימי רע. כמו שכתוב (קהלת ז'): "ביום טובה היה בטוב, וביום רעה רעה ראה". הינו שצריך לאדם להסתכל שם היטב היטב, בודאי ימצא שם ימי טוב, הינו תורה; והימים נקראים מדות, כמו שכתוב (תהלים ל"ט): "ומדת ימי". והמדות הם התורה, וכו'.

ההתחלה היא לידע שעבודה זו שייכת ומוכרחה לכל אדם ובכל מקום

הנה במאמר זה מבאר רבינו את "הכלל" והיסוד של כל דרכי העבודה, [וכפי שנתבאר במאמרים הקודמים]. והנה עיקר סדר ודרך העבודה בפועל מתחיל להתבאר באות זו וכפי שמבאר רבינו את ענין הימי טוב והימי רע, שבכל מדותיו ומאורעותיו צריך להכניע את חלק הרע וההסתרה ולראות את חלק הטוב. שזה סדר ביור האותיות שיש בכל מקום ובכל זמן, וזה עיקר עבודת האדם, אבל רבינו הקדים לזה את שתי האותיות הראשונות, והיינו כי הם היסוד והבסיס שבלא זה אין יכול האדם כלל להיכנס לעבודה זו שהיא באמת עיקר עבודתו בעולם הזה, כי עיקר התכלית שבשכיחה בא האדם לעולם הזה הוא "בגין דישתמודעין ליה", והיינו לראות ולהכיר את השי"ת מכל דבר בעולם, וזהו סדר העלייה מדרגה לדרגה שמבאר רבינו במאמר הזה, לראות ולגלות את אלקותו יתברך בכל מדרגה ומדרגה, לגלות את האותיות וניצוצות האלקות שנמצאים בתוך הבלבושים שבכל מקום ומקום.

אבל מחמת ההסתרה והבלבושים האלו, האדם כל כך רחוק מעניין זה עד שנדמה לו שאין לו שום שמץ שייכות לעניין זה, ונכנס הרגשה בלב האדם כאילו כל עניין זה שייך רק לצדיקים מופלגים אבל לא לאנשים פשוטים כמזה, ועל ידי זה מתייאש לגמרי מכל עניין זה עד שכבר אפילו אינו חושב על זה.

ולכן ההקדמה למאמר היא שתי האותיות הראשונות שמוציאים את האדם מהטעות הזאת, כפי שמאריך רבינו לבאר שבאמת מלא כל הארץ כבודו, וכל אדם ממש בכל מקום ממש יכול וצריך להתקרב להשי"ת בתכלית ההתקרבות והדבקות, וההתחלה היא בעצם בקשת השלום, כי צריך לבקש שלום ולידע שזה עיקר העבודה, כי רוב בני אדם שוכחים לגמרי מעניין זה, והכל הוא מחמת ריבוי הבלבושים וההסתרות, ולכן מתחיל רבינו לעורר את נשמותינו ולהכניס בנו את האמת הזאת שצריך לבקש את השלום, והדרך למצוא את השלום היא ע"י הצדיקים שמגלים לנו את דרך מציאת השלום ע"י התורה, ואחר כך מוסיף ומדגיש שאין שום אדם בעולם שיכול לחשוב שעניין זה אינו שייך אליו, [ומדגיש בזה לשון "כי לא רחוקה היא", שלשון זה נאמר כלפי מצוות התשובה, לא רחוקה היא ממך וכו' כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיך ובלבבך לעשותו, והיינו שעל המחשבה הזו שאדם חושב שזה לא שייך אליו, על זה הוא עיקר מה שצריך לשבו בתשובה, ולידע שבאמת הדבר שייך לכל אחד ואחד ממש ואינו רחוקה ממנו כלל, רק בפיך ובלבבך לעשותו, כי באמת

נתינה לתלמיד חכם אמיתי

התנאי.

לימים, החזיר בעל התניא ביקור לרבינו. היה זה בתחילת חודש אדר תק"ע, בניסיעתו לטולטשין, כדי להיוועד עם הרה"ק רבי ברוך ממז'בוז', עמו היו לו חילוקי דעות. בדרכו עבר בערים ברסלב, הייסין וטפליק. קודם לכן נסע במיוחד לברסלב כדי לבקר את רבינו.

לפני בואו של הרב מלאדי, אמר רבינו לאנשיו: "תנו כבוד לשר האלף!"

בעת פגישתם, אמר רבינו למקורבו העשיר משה חינק'ס על הרב מלאדי: "משה, תן צדקה לתלמיד חכם אמיתי". הניח ר' משה אדום זהב, 'רענדל', על השולחן. הביע רבינו תמיהה בקול: "את זה נותנים לתלמיד-חכם אמיתי?!". הוסיף העשיר עוד אדום. על פני רבינו נראה שוב חוסר שביעות רצון. הניח הגביר אדום נוסף על השולחן, ועדיין לא היה רבינו מרוצה מכן. כך נשנה הדבר שוב ושוב, עד שהצטברו על השולחן עשרה אדומים, אז הסיט אותם רבינו בשרוולו לעברו של הרב מלאדי.

כשעזב הרב מלאדי את העיר, ליוו אותו תושבי ברסלב אל מחוץ לעיר, כשרבינו יושב עמו בעגלתו. בדרך בירר הרב אצל רבינו אם אין כאן בלשים מטעם הממשלה, שעשויים לעקוב אחריו, ורבינו אמר לו כי אין לו ממה לחשוש. זאת לאחר שהרב מלאדי נאסר בבית הכלא בפטרבורג בשנת תקנ"ט, עקב עלילת שקר שטפלו עליו מתנגדי החסידות.

בספר תולדותיו של הרב מלאדי 'בית רבי' פרק כה עמ' סו מסופר "שהתראה עם הרב מבראסלוב נכד הבעש"ט נ"ע; כשנסע בערי פולין ונסע להתראות עם הרב רבי ברוך, נסע דרך עיר בראסלוב ויצא נגדו חוץ לעיר והביאו לביתו, וכבוד גדול עשה לו".

עוד נכתב שם: "ושמענו בשם אחד מהרבנים מונכי רבינו (=בעל התניא), שאמר שבעת שנתעורר המחלוקת על הרב מבראסלוב, רצה רבינו לעמוד עבור כבוד הרב הנ"ל. ואמר עוד שדרך הרב היה להעמיד עצמו בניסיונות, וזה אסור, כי אנו מבקשים ואל תביאנו לידי ניסיון וכו', אבל היה אדם גדול מאוד, גיבור מלחמה".

בניסיעתו המפורסמת של רבינו הק' מוהר"ן לארץ הקודש, בשנת תקנ"ט, בשהותו בטבריה ביקש ממנו הרה"ק רבי אברהם מקאליסק שבשבו לחוץ לארץ ייסע אל הרה"ק רבי שניאור-זלמן בעל ה'תניא', וישוחח עמו בעניין 'מעוה ארץ-ישראל', היות והיו דעות שונות על אופן ניהול גביית וחלוקת מעוה אלו, שנשלחו מהגולה אל עדת החסידים שתקעה יתד בארץ הקדושה. היה צורך אפוא באישיות גדולה

שר האלף

הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי זי"ע

שתיישב את ההדורים בין הצדדים, והרה"ק מקאליסק ידע כי רבינו יאות לדבר זה.

רבינו קיים את בקשתו, ועם שובו מארץ ישראל לאחר ששלח להודיע למשפחתו כי חזר בשלום, נסע לעיר לייזני שברוסיה הלבנה (בלארוס דהיום) - מקום מגוריו של רבי שניאור-זלמן, אף כי היתה היא רחוקה מנתיב נסיעתו לביתו.

רבינו הגיע ללייזני בערב 'שבת חזון', ונועד עם בעל התניא, וישוחח עמו בעניין מעוה ארץ-ישראל.

רבי שניאור-זלמן ביקש מרבינו שישמיע לפניו דבר תורה, אך רבינו סרב. השמיע אפוא רבי שניאור זלמן דברי תורה ארוכים שנמשכו שש שעות ללא הפסקה, וסיים בפסוק: "ורחמין רבים ה'" (תהילים קיט), כשהוא מפרש: "עם איז שוין אויף דיר גאט אליין א גרויס רחמנות" (=הרחמנות שעליך ה' יתברך בעצמך, כביכול, גדולה). לאחר מכן התבטא רבינו כי בסיום דרשתו, כיוון מאוד אל האמת.

בפגישתם זו, רמז רבינו לרבי שניאור זלמן כי בבוא העת ישתדכו ביניהם, וכן היה לימים לאחר שבתו הצעירה של רבינו, מרת חיה, התאלמנה מבעלה, נישאה לרבי אהרן זסלבסקי, הרב מקרימנטשוק, נכד הבעל

לחידודא

לעיוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

"ומה אעשה לך, כי כך ברא השי"ת את האדם" על מה נאמר? קלג

תשובה לחידה הקודמת: על מה אנו צוינים להרות מאד בתפילה? עיין בציטוט שתחת מדור 'צפור לשונך'.

הזוכה: חיימ'קה וייסמאן לוד זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

כל אחד יכול לעסוק בזה בפיו ולבו לפי מדרגתו וכדלקמיה].
**אין די בעצם הידיעה הזו אלא בהכרח לבקש
 למעשה את השלום במדותיו ובמאורעותיו**

ואחר שנתבאר עוצם החיוב לעסוק בעניין זה ושזה שייך לכל אחד, מתחיל רבינו לבאר את דרך העבודה למעשה [ואם אדם אינו מבין למה עדיין אינו מצליח להתקרב להשי"ת מכל מקום, וכפי שמאריך רבינו באות ב' שגם בכך גדול שברומי יכולים להתקרב להשי"ת בתכלית ההתקרבות והדבקות, זהו מחמת שלא עסק בסדר העבודה למעשה שמתבאר באות ג', כי עבודת האדם לא נגמרת בזה שידע שבכל מקום יכולים להתקרב אליו יתברך, כי סוף סוף יש לבושים והאדם מוכרח לעסוק בבירור ותיקון הלבושים האלו, עד שיתגלה ויאיר לו לפי מדרגתו האותיות שבתוך הלבושים, וכל זה מתבאר כאן באות ג', ועיקר ההקדמה של האותיות הקודמות הוא לתת לאדם את הארת הדעת ולהוציא מהיאווש ומההרגשה שאין זה שייך אליו, אבל עיקר העבודה בפועל מוכרח להיות בסדר שמבאר בדברי רבינו כאן].

ועיקר העבודה למעשה הוא לידע שבכל דבר יש אותיות, וממילא אפשר להתקרב במקום הזה ובעניין הזה להשי"ת בתכלית הדבקות, אלא שבכל מקום ובכל מדרגה יש לבושים שמסתירים, וכפי מה שהמדרגה יותר נמוכה כך הלבושים מתרבים יותר ויותר, עד שבאמת קשה מאוד לעסוק בזה כי הלבושים האלו נותנים לאדם את ההרגשה שאינו שייך לזה, ובאמת מאוד קשה להכניע את ההסתרה הזאת, אבל בכך הצדיקים שהכניעו את הרע בתכלית, ועי"ז זכו לבנות את התורה באופן נורא ונשדב, עי"ז יש בח לכל אחד ואחד לעסוק בזה.

כפיית הרע

וההתחלה מוכרחת להיות עם נקודה של כפיית הרע, כי אם האדם רק עוסק בטוב ובהרגשה שמלא כל הארץ כבודו, נשארו האותיות בתוך ההסתרה, כי לא עסק כלל ב"בירור" ותיקון האותיות, ולכן בכל מדרגה ומדרגה מוכרח שיהיה נקודה של כפיית הרע, ועניין זה של כפיית הרע יש בו כמה אופנים ומדרגות, יש כפיית הרע במעשה ע"י שמתגבר וכובש האוונות, ויש כפיית הרע במחשבה שהוא ע"י עצם הדבר שמתעורר ברצון אמיתי לא להסתכל על הדבר במבט גשמי ופשוט, אלא לרצות להסתכל על הדבר במבט פנימי ואמיתי, ובה כפה האדם את הרע, שהוא הלבוש הגשמי והפשוט שמושך את האדם להסתכל רק על החיצוניות, וממילא לראות את כל חוץ של שקר שיש בעולם הזה, [ובאמת זהו עיקר כפיית הרע, כי מבואר בליקו"מ סי' א' שעיקר היצר הרע הוא עניין זה שאינו חפץ להסתכל בפנימיות רק לראות כל דבר בחיצוניות ובהתגלות לבו, נמצא שכשדאם מתעורר בהתגברות על זה וברצון כן להסתכל על הפנימיות זהו עיקר הכניעת הרע].

הארת האותיות

אבל אחר שהכניע האדם באיזה נקודה את הרע והחיצוניות, אין לו להישאר בזה, כי העיקר הוא למצוא את הטוב שיש כאן, כי בכל יום יש טוב, יש ימים שהטוב מאיר יותר, בבחינת ביום טובה, ואז עיקר העבודה היא "היה בטוב", לעסוק בזה ככל יכלתו ולשצוח בה מאוד, ולפעמים הוא "ביום רעה" ואז צריך להתאמץ לחפש את חלק הטוב שכן יש כאן, כי אחרי שהאדם קיבל את ההקדמות האלו ויודע שבוודאי יש בכל מקום אלקותו יתברך, ואין מציאות שאי אפשר להתקרב להשי"ת, ויודע שזה עיקר עבודתו בעולם כי העיקר הוא בקשת השלום, עי"ז בוודאי יצליח למצוא את חלק הטוב שהם האותיות שנמצאים במקום הזה שהוא נמצא בו, וכך יעלה מדרגה לדרגה ויכרך עוד ועוד לבושים עד שיוכל להיות קרוב להשי"ת יותר ויותר.

אנכי גם מתמול גם משלשום וכו' וזה בדויקא העניין של הימים, מפני שאומר לקב"ה שעל אף שהשיג זאת האהבה בדעת, אך היאך יוכל להמשיכה אל הלב וימי הרע וכל העם הנתון בגלות שלא ישמעו לו, והקב"ה אומר לו מי שם פה לאדם או אילם או חרש וכו' - המידות והצמצום, הרי כולם משתלשלים מהאהבה שבדעת שלמעלה מהמידות, ולכן יש לך את הכח לכפות את ההסתרה שנובעת מהמידות, וזה שהקב"ה אומר למשה 'ואתה תהיה לאלוקים-תאיר את אור קרבת ה' שבתוך מצרים. וכל אחד בתוך המצרים שלו צריך להתחיל להאיר את האור של משה שבתוכו שמבטל את הטבע שצועק הסתרה, ומגלה את הברית שלום שיש לקב"ה עם כל יהודי. חיים פילר בני ברק

שמצליח לברוח מחרבו של מלך מצרים, ואז כבר יודע להכנס לימי רע ולהסתכל שם היטב ולגלות שיש שם ימי טוב, לכן מגיע לבית יתרו שעבד את כל העבודות זרות ולא מפחד לקחת שם אשה (כמו שמוהר"ן מבאר בה' אישות ג' שרק משה הצדיק הגדול היה לו כח זה) וכן זוכה למשמע קלין מלעילא בסנה, שמתגלה שעל אף שהשיח הזה הוא מלא קוצים וצרות שנראה שלא כלים, אעפ"כ הוא בוער באש שמראה שמלא כל הארץ כבודו, ויש שם את אהבת ה' לעם ישראל שלא נכבית לעולם, ואומר לו שבכח ידיעת אהבה זו ילך וידיע לפרעה שיוציא את ישראל וכן יודיע לבני" מעניין זה שיש אהבה שבדעת, אך משה אומר לא איש דברים

לכבוד מערכת עלה לתרופה שלום בפרשות אלו מתואר ממש את המהלך של תורה לג', בני" נמצאים בימי רע, מצרים עם כל החומר והלבנים והגשמיות שרודפת אותם, ואלו ואלו עובדי ע"ז, הם נשקעים שם מאתיים ועשר שנה, ושוכחים לגמרי ממצייאות של גאולה וזה שהשי"ת נמצא גם כאן במדור הקליפות, ונקבע אצלם אמירת היכן אלו קיי-לשונוות העכו"ם. ואז בא משה שמתחילת חייו היה צדיק גנוה וצפון כמ"ש ותרא אותו כי טוב ותצננהו, והטוב הזה אח"כ הולך ונגנז בבית פרעה, שיא ימי הרע, ומתוך זה הוא מגלה שיש ימי טוב וכופה את ימי הרע כשהורג את האיש המצרי, ועי"ז מתחיל להתגלות לו האהבה שבדעת ע"י הניסים

טעם גן עדן

תורה ל"ג [ז]

צדיק - אדם הדומה למלאך

[ג] כי לפי היוצא ממאמר זה, אין באמת 'מדור הקליפות', 'מדור' הוא הגדרה של מקום נפרד, כי אם אמנם יש קליפות, אך גם בתוך הקליפות יש אלקות, וממילא אין 'מדור' ששם אפשר לומר שהוא 'מדור הקליפות' בלי אלקות. וכל מהות 'מדור הקליפות' היא הגדרה של האדם, שיש בליבו החלטה שיש כביכול 'מדור' - מקום מסויים ש'נדמה' לו, שאין שם אלקותו יתברך, ולפי זה נמצא ש'מדור הקליפות' הוא בלב האדם, וכמובא בסוף המאמר ש'הרשעים הם ברשות ליבם' - 'רשות' הוא בבחינת 'מדור' נפרד. ונמצא שהאדם הוא מציאות של ראשית המחשבה ששם יש אהבה שבדעת, עד הגוף הגשמי ששם מדור הקליפות, ושם בלב האדם מתלבש כל הימי רע וכל המקומות אשר נדמה לו שאין שם אלקות. [ד] ולכן הצדיק הכופה את יצרו הוא בבחינת 'מלאך', כיון שכפה את ה'רשות' שבלבו, שלא יהיה מדור הקליפות, אלא בבחינת 'רחמנא ליבא בע' - ובבחינת 'ובלבד שיכוון ליבו', והוא יכול לומר ולגלות לאותו 'אדם' השואל 'היכן אלו קיי', שהאלקות נמצא בכרך גדול שברומי.

[א] הצדיק הוא אדם הדומה למלאך ה' צבאות, ועליו נאמר שצריך לבקש תורה מפייהו. מהו ההגדרה מלאך, לעומת האדם. והנה רבי"ל מזכיר בתורה זו (סימן ל"ג), מאמר הירושלמי: 'אם יאמר לך 'אדם' היכן אלו קיי תאמר לו בכרך גדול שברומי'. ה'אדם' הוא מצד אחד נשמה שהיה אצל מח האב לפני ביאתו לעולם, ושם היה אהבה גדולה בינו לבין השם יתברך, אך מאידך הוא מלוכש בתוך גוף גשמי של 'עור' בהמה. לעומת זאת המלאך הוא רק אור רב מלעילא. [ב] נמצא שכל אדם הוא ממש כדוגמת מה שרבינו הזכיר (אות ב): שהקדוש ברוך הוא צמצם את אלקותו בצמצומים רבים ושונים, 'מראשית המחשבה עד נקודת מרכז של עולם הגשמי ששם מדור הקליפות'. כלומר, כל הבריאה היא צמצום של אור רב מלמעלה עד שנעשה גשמי, וכך גם האדם הוא צמצום של 'ראשית המחשבה' כביכול של הקדוש ברוך הוא, שם היה האהבה גדולה - האהבה שבדעת. עד שנעשה גוף של 'עור' מגושם, ששם בגוף הגשמי יש 'לב' שהוא 'מדור הקליפות'.

שמעתי את נאקת בני ישראל

והנה לא עוברים אלא שבוע ימים ו"ראתה שפחה על הים מה של ראה יחזקאל בן בוזי", יחזקאל בן בוזי ילוד אשה האומר "נפתחו השמים ואראה מראות אלהים... מראה דמות כבוד ה'", וכעבור כחמישים יום "והייתם לי ממלכת כהנים וגוי קדוש...".

מהפך פתאומי לו מייחלים כולנו אין אחד מאתנו שאינו חש רצון לצאת ממצריים הפרטי בו הוא שרוי, אין אחד שאינו מעוניין להימלט מאותו בית עבדים המקיפו מכל עבר, אין לך מי שאינו מייחל לקום מדי חצות לילה בכיסופים להשי"ת. אין זה התבצע? במה זכו בני ישראל למהפך שכזה? מוהרנ"ת מבאר בהלכה זו כי הצעקה אותה זעקו בני ישראל, עם השרוי במ"ט שערי טומאה אך נאנח וצועק להשי"ת, דיבורו אף הוא בגלות פרעה אך הוא צועק ללא מילים, צעקה זו יפה כוחה לשבר מחיצות של ברזל, בכוחה של צעקה זו יצאו בני ישראל ממצרים.

ואיתא בראשונים שאותם ארבע חומשים מבני ישראל אשר מתו בשלשת ימי אפילה, הם אום אשר לא צעקו להשי"ת, אלו אשר לא זכו לצעוק את צעקת בני ישראל לצאת מתחת יד מצרים לא זכו לצאת משם. הבה נצעק אל השי"ת בימים אלו, את צעקת הנפש השרויה בגלותה הפרטית בין הבלי העולם הזה, כך נצא מאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה, ו'כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות', במהרה בימינו אמן.

עומדים אנו בימי השובב"ם, ימים אשר הוקבעו מקדמת דנא כימים המסוגלים לתיקון פגה"ב, ימים אשר עליהם העיד המגיד שנגלה ל'בית יוסף' כי למרות שתעניותיו אותם מתענה בכל ימות השנה אינם עולם לרצון, שונה היא התענית של ימי השובב"ם אשר "הוא חשוב ומקובל ומרוצה מאוד".

"אין לך דבר העומד בפני התשובה" אמרו חז"ל, ואף לפגם זה אשר כתב בזוה"ק כי אין עליו תשובה כבר כתב רביז"ל (שיחות הר"ן עא) שאעפ"כ יש באפשרות לשוב עליו, אך תשובה זו היא מעבודות הקשות שבמקדש, תיקון פגמים נוראים אלו הוא אינו עבודה של מה בכך, אך שונים הם ימי השובב"ם בהם ניתן לתקן אף פגם זה.

את עבודת ימי השובב"ם מתמצת מוהרנ"ת בלקוטי הלכות (הל' גלוה ד ח) בני ישראל באותם הימים היו עם חבול ומיוסר, בתחתית המדרגה הרוחנית והגשמית גם יחד, דורות של עבדות בלתי פוסקת, עצת ה'תכבד העבודה על אנשים ואל ישעו בדברי שקר' פועלת את פעולתה, שנים של שהות משפילה בין השפל שבעמים הורידה אף את בני מלכים בני אברהם יצחק ויעקב לתחתית המדרגה יחד עם שוביהם, וכטענתם הנכוחה של מלאכי השרת "הללו עובד עבודה זרה, והללו עובדי עבודה זרה".

עומק הפרשה

אפשר לדבר עם פרעה

הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני
פרעה ואני ערל שפתיים - זה אחד מעשרה קל

וחומר שבתורה (רש"י ובילקוט שמואל קלב) הקשו מפרשי התורה (ראה חזקוני, דעת זקנים ועוד), לכאורה קל וחומר זה תמוה מעיקרו, שהלא סיבת הדבר שבני ישראל לא שמעו אל משה מפורשת בפסוקים הקודמים 'ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה', ומה שייך טעם זה אצל פרעה.

אך את עומק ענין ה'קוצר רוח', מבאר הזוהר (וארא כה:): שרוח זו היא מדת המלכות, באותה שעה הייתה מדת המלכות בקטנות גדולה, ועל כן נקראה 'קוצר רוח' - כביכול רוח זו קצרה, דיבורו של משה רבינו גם הוא נמשך ממדת המלכות, ולכן לא היה יכול לחתוך את דבריו היטב וישראל לא שתו אליו את דבריהם. כדרכו מבאר רבינו (ליקו"ת פו) את עומק הענין בדרך עבודה, מדת המלכות היא מדת האמונה (זוהר בראשית לט: ועוד), ענפים רבים יש לאמונה זו, חלק עיקרי שבה הוא אמונת חכמים, הן להאמין בגדולת הצדיקים המופלגים צדיקי הדורות, בכוחם הגדול וכח עצותיהם המופלאות, והן להאמין בכוח ההתקשרות בהם, להאמין בעצמו שכשמיקיים את עצותיהם הנוראות הוא אכן ממשיך בשלמות את התיקון שהבטיחו עליו. כשהאדם נאמן לדרך האמונה - כלומר מאמין בכח הצדיקים וגם בכח קיום עצותיהם, די לו לקיים את מצוות התורה כמו שהורו חכמינו מוסרי התורה, יכול

להתפלל בתמימות ובפשיטות לפי כחו, ללמוד כפי כחו וכח שכלו, לעשות נקודה של טוב ולתקן בה תיקונים נוראים בכל העולמות, להתחזק במדת השמחה ולעורר על ידה את כל היחודים בשלמות נפלאה.

אך כשהאמונה היא בקטנות, כשאנו מאמין בכח הצדיקים שגילו תיקונים אלו, או אינו מאמין בכח עצמו שלאחר שקיים את דברי התורה והצדיקים בוודאי פעל את התיקון בשלמות הראויה, בשעה זו אין די בעבודות קלות, והעבודה צריכה להיות בקושי רב.

כך היה ביציאת מצרים, ישראל ירדו למצרים לברר נצוצות רבים וכבדים, בעיקר במדת המלכות - שהייתה באותה שעה אמונה חסרה ופגומה, מחמת חסרון זה במדת המלכות - אמונה לא הועילו להם כראוי עצות הצדיקים, כי עצות הצדיקים תלויים באמונה בדבריהם, ולכן היה עליהם לעמול עמל רב כדי להוציא את הנצוצות הק' בשלמות הנדרשת, זה עומק מה שנאמר שלא שמעו את קולו של משה רבינו.

כשאמר לו השי"ת לדבר אל פרעה טען משה רבינו, הן פרעה זה אמונתו גרועה שבעתים, הוא אינו מאמין כלל בדברי ומימלא דיבורו של משה חסר לגביו שבעתים, ואם כן איך יכנסו דברי באזניו, ואכן השי"ת נתן לו שפה אחרת לדבר בה עם פרעה, שפה שפועלת גם במקום של חוסר אמונה, מכות מצרים שידדו את מערכות הטבע והטומאה באופן ניסי עד שבני ישראל יצאו ממצרים באורח פלאי גם באמונתם הקצרה.

(ע"פ ליקו"ה תפילין ו לא, פקדון ה ז).

חינוך לבחירה

דברנו במאמר קודם מענין שצריך לחנך בגיל צעיר להנהגות מעשיות, גם בלי לב ובלי מח, להרגיל את הגוף לשמור שבת, להתפלל, לברך ברכות, וכמובן להרגילם בלימוד התורה, והוא מדין מצוות חינוך שחז"ל ציוו אותנו - כמובן כל אחד כפי גילו וכפי כוחותיו שצריך המחנך לשים לב לכל אחד בפרטיות.

אך יחד אם זאת שצריך להרגיל 'למעשה' לעשייה, יש לשים לב, להשאיר הבחירה לנער. ויש להבחין איך להרגיל הנהגות 'למעשה' משום מצוות חינוך, ואיך לחנך באמת להחזיר בנער כוחות פנימיים שיהיה לו כח לבחור מעצמו בהמשך חייו.

ולשם כך צריך מאוד לתת אימון בנער, להראות לו לפעמים שאנו סומכים עליו שיבחר בטוב, ולא לעקוב אחריו בכל פסיעה ובכל צעד, ואף שיתכן שיהיו נפילות אם לא נשמור עליו, בכל זאת יש לתת לו את הכח להתמודד לבדו.

והוא אחד מהחידושים הנפלאים של רביז"ל אין שמקרב נשמות ישראל, כי רביז"ל דיבר והדגיש שצדיק אמת הוא אחד שאינו לוקח הבחירה לאנשיו בשום צורה, לא בדרך של מופת לקחת מהם היצר הרע, וכן לא בהוראות מחייבות ממש, אלא בדרך שמאיר האור, ומרבה בשיחות וכו', עד שהאדם בוחר מעצמו. לא ח"ו להניח לאדם, אלא לעזור לו בתוך הבחירה שלו.

וגם בחינוך יש לומר ולדבר על זה בפירוש עם הנער, שאנו מאמינים בו שהוא יבחר בטוב. כי באמת כל יהודי אוהב את ה', אבל כאשר לוקחים לו את הבחירה, ומכריחים אותו תמיד בכל דבר שבקדושה, אזי טבע האדם הוא, שקשה לו לעשות את מה שאומרים לו.

ולכן צריך כל אחד ליישב דעתו היטב, בכל גיל וגיל, איך לחנך, מצד אחד להרגיל בהרגלים עשייה דקדושה, אך מצד שני לשים לב להשאיר לו 'קצת' בחירה. וזה בעיקר על ידי הרבה שיחות, שיביץ את גודל אותו ענין שאנו רוצים לחזקו, ויחד עם זאת באותה שיחה, לומר לו שאנו סומכים ומאמינים בו שיבחר בעצמו בטוב.

והאמת שקשה מאוד לתת את הגבולות מתי להורות הוראות, ומתי להניח לו ולתת לבחור לבד, אבל באופן כללי, יש ענין של סור מרע, שם אפשר לומר שדברים אלו אסור לעשות, וכן ביסודות ההלכה כמו להתפלל, ולשמור שבת וכו', אך בענינים של התלהבות בתפילה, התמדת התורה וכדומה, שם אפשר רק לדבר שיחות של חיזוק, בחכמה, לא בתוכחה שאינה ראויה להראות לו כל הזמן שהוא לא בסדר.

וצריך לזה הרבה סבלנות להאמין שכל דיבור פועל ממש, ולא תמיד רואים זאת מיד, אך מי שמשקיע הרבה שיחות של השקפה, מתוך זהירות מתוכחה ישירה, רק באופן כללי לדבר מחשיבות אותו הדבר שרוצה להנחיל לבניו, ויחד אם זאת מדבר הרבה מענין האמונה שמאמין בו שבוודאי ילך בדרך טוב, אזי בוודאי יראה שבמשך הזמן, הבן יבחר בטוב.

◆ מזל טוב! רבבות אלפי ישראל הקובעים עיתותם לעסק התורה מדי יום ביומו בלימוד 'הדף היומי' העולמי, מסיימים ביום שלישי הקרוב את מסכת נדרים, אחר כשלשה חודשי עמל התורה. ביום רביעי נתחיל כלנו בלימוד מסכת נזיר, אותו סיימו בתחילת חודש ניסן. יהודי יקר! נצל הזדמנות זו להתחדש בלימוד התורה, וקפוץ על העגלה!

◆ התורה הזמנית: ארגון 'תמימי דרך' מפיץ בימים אלו את חוברת 'פניני נצח' על תורה ל"ג, שנכתבה ע"י הרה"ח ר' משה יוסף גולשעבסקי ז"ל, המסייע בשיפור ההבנה, ומועיל לשינון וחזרה. מופץ בימים אלו בבתי המדרש של חסידי ברסלב. בעמון האחרון בחוברת הנ"ל, מופיע מבצע עידוד מיוחד לבני הנעורים. להרשמה להגרות יש להשאיר הודעה בקו 'תמימי דרך': 0775342262.

◆ פרויקט השיעורים: שיעורו הקבוע של הרה"ח ר' מאיר קרליבך שליט"א: מדי יום רביעי בשעה 6:00 בערב, תבורה מטעם ארגון 'מורשת הנחל', בביהמ"ד ברסלב במאה שערים, ירושלים. אידיש. שמעו ותחי נפשכם!

◆ הודעה חשובה! בס"ד ולאור ההצלחה הגדולה, נפתחה ההרשמה לשנה"ל תשפ"ד, לתלמוד התורה דחסידי ברסלב עטה"ק רמת בית שמש ד', בניסיונות הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א. ההרשמה היא לכיתות: גן, מכינה, וא'. שירותי הסעות מכל העיר, וצהרון. לפרטים והרשמה: יו"ד הועד הרוחני הרה"ח ר' יעקב ברנשטיין שליט"א, בין השעות 10-9 בערב בטל': 0527140706. הרה"ח ר' חיים הערש רוטנברג שליט"א, בין השעות 10-5 בטל': 0527615774. או במשרדי הת"ת בין השעות 3:30-8:30 בטל': 028021120.

י"ל ע"י מנון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערות נסגרות מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

דע, שעל ידי שהעולם הם מקטני אמונה על פי הם צריכים להעניתי, דהיינו עבודות קשות. כי בודאי זיוע, שאפשר לעבד השם יתברך בכל דבר, כי אין הקדוש ברוך הוא בא בטריטוריה עם ברייתו (ע"ז ג) אך מה שצריכים לפעמים לעבודות קשות הוא בבחינת מה שאר"ל: משעת שמד אפלו אערכתא דמסאני ירוג זאל יעבר. נמצא שאף שבאמת אין דאין שיהרג על זה, אך מחמת שהוא שעת שמד וזה מתעברים ורועים דיקא להעביר על דת ולהביא לכפירות ח"ו, על פי הוא מקרה למסר נפשו אפלו על דבר קל...

וזהו: 'מקצר רוח ומעבדה קשה' שמחמת שהם בבחינת 'קצר רוח', מחמת שהם קטני אמונה, על ידי זה צריכים לעבודות קשות ונתעניתיים כפי כל כמו שבשעת השמד שהיא קלקול אמונה לגמרי צריכים אפלו למסר נפשם ממש אפלו על דבר קל כמו כי כשיש קטנות ופגם באמונה, צריכים לעשות עבודות קשות: ליקוטי מוה"ר ותינא, פו

יהלום

שְׁלֹמֹת כָּל הַדְּבָרִים
הִיא הָאֱמוּנָה, וּבְלִתִּי
הָאֱמוּנָה כָּל הַדְּבָרִים
הֵם חֲסָרִים:

ליקוטי עצות, אמת ואמונה, ז'

כעת בימי השובבי"ם מדברים הרבה מיגיעת התורה, מהו ההגדרה ללימוד תורה בכח המכניע את היצר הרע כמובא בתורה א'?

כל אחד לפי דרגתו, בכמות או באיכות הלימוד, ויש שבשבים עיקר הכח הוא להתאמץ לשבת בבית המדרש בלי לקום, וללמוד מה שיהיה, העיקר לא לעזוב את הלימוד. [שעל זה רמזו חז"ל 'אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש'].

יש כל כך הרבה מניעות המחשבה בלימוד, וכבר נתחילת הלימוד אני נזכר בכל מה שצריך לסדר, ובכל הדברים שצריך לספר לחבר וכדומה?

בתורה הקדושה יש כח של להכות במקלות ובשמות הקודש, ולגרש מאיתנו את הרוח שטות שנכנס בנו, לכן הוא חסד מהש"ת, שדייקא בעת הלימוד מתעוררים במחשבתנו כל הבלבולים והשגעונות, הלחצים וכדו' כי הם באים עכשו לקבל תיקונם.

ולכן דווקא בשעה שמתגברים הבלבולים, התיקון הוא 'תורה בכח', להתאמץ להמשיך. אל תשים לבך אליהם, אל

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשיין שליט"א | מוצ' בעיר בית שמש יצ"ו

הלכה פסוקה

דיני יחוד (א)

האסור ביחוד - הוא מגיל תשע (שו"ע א). ואפילו הוא זקן (דה"ל ב ט).
ויש להזהר מאוד בדיון זה בבייביסיטר/שמרטף, שאין להתיר אלא באופנים שאין איסור יחוד שיתבארו בעז"ה בהמשך.

אמנם קטן פחות מ 13 שנה מותר להתייחד עם קטנה עד גיל 12 שנה (דה"ל ב ח). אבל אם הוא כבר בן 13 או היא כבר בת 12, אסורים להתייחד וכאמור מקודם.

ו. שיעור זמן האסור ביחוד: אם נמצאים במקום שאינם חוששים שיראו אותם וגם אינם חוששים שלא יכנס שם אדם זר תוך 'דקה' - אזי אסורים להיות שם לבדם אפילו רגע אחד (דה"ל טו ב). אהל יעקב ב). ובשעת הדחק אפשר להקל גם במקום כזה שבודאי לא יכנס שם מישהו עד 'חמש דקות', להיות שם יחד פחות מחמש דקות (ראה שם ושם ש"א שהוא יותר מדקה, וכתבתי לפמ"ש במנחת יצחק ד צד).

היחוד עמוד סג, ש"א שמותר לפרקים, אך דעת הגריש"א שם ובקובץ מבית לוי יח, שאסור. וכן ראה בדה"ל ב הערה ד. ומש"כ לשאלו וכו', כדי לשקול בדעת תורה אם הוא אכן שעה"ד ואם נכלל בהיתר 'לפרקים'.
אבל אלו מותרים ביחוד: האב עם בתו. האם עם בנה. הסבא או הסבתא עם הנכדים והנינים (שו"ע א. דה"ל ב א). וכן אח עם אחות מותרים ביחוד, אבל דוקא כשלא בקביעות. וגדר 'הקביעות' בזה אינו ברור, וגם תלוי לפי המצב והענין, ועל כן יש לשאול לרב (ראה: דה"ל ב ב. אהל יעקב, סקוצילס, יחוד סעיף ו).

ד. ודע שחתן אסור להתייחד עם ארוסתו אפילו כשהיא טהורה (דה"ל א ה). וכן בן או בת חורגים, אסורים ביחוד עם האב או האם החורגים. וכן בן או בת מאומצים, אסורים ביחוד עם אחד מהמאמצים (דה"ל ז כ. אהל יעקב ה).

ה. הגיל. גיל האשה שאסורה ביחוד - הוא מגיל שלוש (שו"ע יא, ובחלקת מחוקק טו). עד זקנה ביותר (שו"ע א). גיל האיש

א. אסור מן התורה לאיש ואשה זרים להתייחד, כלומר אסורים להיות לבדם במקום כזה שאינם חוששים שיראו או שיופרעו ממעשיהם על ידי אנשים זרים. והאיסור הוא בין על האיש ובין על האשה (יש אופנים שהם מדרבנן, ובד"כ אין נ"מ בזה, ראה: שו"ע אבן העזר כב. דבר הלכה, הורבי"ן, סימן א).

ב. אין חילוק אם האשה נשואה או פנויה, בין טהורה ובין טמאה (שו"ע ב. דה"ל א ג). איסור זה גם אם האיש והאשה יראי שמים, וכל שכן אם האיש אינו שומר תורה ומצוות, שאז הוא חמור יותר. וכן יש איסור יחוד על אשה עם גוי או איש עם גויה (שו"ע ג), ולפעמים הוא חמור יותר מיחוד עם יהודי.

ג. קרובים. אסור להתייחד אפילו אם האשה קרובת משפחה אתו (שו"ע ב).

ולכן אסורים ביחוד: אחיין עם הדודה, דוד עם אחיינית. עם גיס או עם גיסה. ובשעת הדחק גדול יש לשאול לרב אם אפשר להקל בקרובים אלו (ראה תורת